

Preek bij [1 Samuël 16: 1 - 13](#)

Ds Hanneke Siebert.

Eerste van de David-cyclus, herfst 2019

Ontmoetingskerk Enschede, 8 september 2019

Mensen van de Eeuwige,

Wij vallen met het verhaal over de zalving van David tot koning van Israël, midden in een bizarre soap. Het plot van het verhaal is de strijd om het koningschap. Laat Israël zich regeren door een koning die zijn oren laat hangen naar populariteit, media-cijfers en snelle successen? Of wordt Israël geregeerd door een koning die recht en gerechtigheid en Gods menselijkheid hoog in het vaandel heeft?

Koning Saul is zojuist door God als koning opzijgezet, David wordt naast Saul door Samuël tot koning gezalfd. De komende weken horen we in fragmenten van rivaliteit, machtsstrijd, van de onlosmakelijke verbondenheid tussen de twee koningen. De strijd van de verschillende koningsschapstijlen is een hoogst actuele machtsstrijd, lijkt me.

We steken in bij de situatie dat koning Saul het als ware koning verbruid heeft. Hij heeft niet geluisterd naar de stem van de Eeuwige maar liep liever zijn eigen populariteit na. Een koning die niet opkwam voor de zwakken, maar vooral goed zorgde voor de sterksten. Die geen pijnlijke, noodzakelijke maatregelen durfde te treffen. Een koning die koos voor halfbakken, kortetermijnoplossingen.

De profeet Samuël treurt om het mislukte koningschap. Maar God geeft de moed niet op en stuurt Samuël er weer op uit. "Ik heb mij een koning gezien", laat God weten. "Neem je hoorn, vul hem met olie en vertrek naar Bethel."

Daar gaat Samuël. Met lood in de schoenen. Naar de stad waar Benjamin geboren is, de jongste zoon van Israël, waar Ruth bescherming vond bij Boaz.

Vandaag hebben wij in de Ontmoetingskerk "Ontmoetingszondag". De zomervakantie is voorbij, het gewone leven herpakt zijn ritme, en het is goed om elkaar met bijzondere aandacht weer te 'ontmoeten'. Tijd te maken om elkaar te zien, elkaars verhalen te horen, elkaar met aandacht te ontmoeten.

De vraag is: "wie ga je ontmoeten, straks, na de dienst, in de koffieruimte?" Zoek je iemand met een vriendelijk gezicht? Iemand die er vlot uitziet en aardig lacht? Zoek je iemand op die je kent, waarmee je wel vaker gesproken hebt?

Of voel je misschien lood in je schoenen om straks mee te doen? Omdat je niet weet wie je spreken wilt of kan. Of omdat je niet weet wie jou spreken of zien wil. Omdat je niet weet wat de mensen van je denken?

Ontmoeten is kostbaar, zo heet onze Kerkbalans Actie aan het begin van het jaar, en niet voor niets! Ontmoeten is kostbaar. Echt ontmoeten is namelijk allerminst vanzelfsprekend. Voor échte ontmoeting is lef nodig, durf.

Durven om verder te kijken dan wat het oog ons laat zien.

Vraagt om moed om naar het hart van een ander te horen. Zien wij, bij een ontmoeting, elkaar naar het hart?

De profeet Samuël is bij het huis van Isaï in Bethlehem aangekomen, en één voor één ontmoet hij de zonen van Isaï. “Ja, déze zal het zijn”, denkt de profeet bij de eerste zoon. “Een rijzige gestalte, groot van stuk, krachtig ook.” Deze jongen zal op Saul geleken hebben; een sterke, gezonde, blonde man, díé zal wel koning zijn”.

Helaas, afgewezen, deze is het niet.

Daar komt de volgende zoon; even sterk en krachtdadig.

Nee, ook deze is het niet.

En zo gaat het verder, de volgende zoon en óók de volgende zoon is het niet.

Waar let je op, bij een ontmoeting? Waar laat je je in je oordeel door leiden? Door haar prachtige uiterlijk, zijn vervelende stem, haar ruwe, onaangename huid?

Wat zien we? Wat zien mensen aan mij? Zien we met het oog werkelijk wat we zien?

Bij de koffie straks kun je diezelfde spanning ervaren. Wie ontmoet je? Wat weet je van die ander?

Ken je zijn verhaal, zijn verdriet, zijn geluk, zijn verlangen?

“Je kijkt niet goed, Samuël”, zegt God tegen zijn profeet. “Je kijkt met een al te mensenlijke blik. Let niet op het uiterlijk. Kijk niet naar z’n voorkomen, naar z’n postuur. Verkijk je niet op wat je ogen zien.

Kijk naar het hart.

Kijk met je hart.

Ik, God de Here, kijk de mens naar zijn hart.”

Psalm 139, een psalm van David, zingt van dat kijken naar het hart. “Heer die mij ziet zoals ik ben. Dieper dan ik mijzelf ooit ken.” De psalm zingt van het kénnen van God. Het zingt van de ontmoeting waarin de Eeuwige ziet naar het hart van de mens. Dat de Ene jou kent en aanziet. En wat dat doet, met ons.

[Trijntje Oosterhuis - Ken je mij?](#)

Zeven zonen van Isaï komen aan Samuël voorbij. Eliab, Abinadab, Samma, en zo verder.. Zeven krachtige, mooie, capabele, energieke figuren. Zeven zonen als de zeven scheppingsdagen die heel het leven kunnen dragen. Maar het is nog niet goed. Laat staan: zeer goed.

“Zijn dit alle zonen die u hebt. Isaï?”

Wie denkt er nog aan die kleine David, de assepoester, die achter de schapen aanloopt, die liedjes fluit en zingt, die steentjes keilt. Tom Naastepad schreef: “Het is ’s werelds wijsheid om aan dichters en zangers, aan flierefluiters en nakomertjes, aan herders en dorpsgekken nooit te denken als het gaat om pastoraat of een post in de regering der mensen Daar eindigt het beraad der mensen.” (Het geheim van Rachel. p. 116).

Terwijl de hele familie van Isaï en heel het dorp staat ernstig te wezen rond de profeet Samuël, terwijl alle wijze mannen vergaderen, mompelen en te smoezen, terwijl iedereen spreekt over landsbelang en vooral denkt aan zichzelf, denkt niemand aan de kleine David. Die wordt niet gemist. Ze weten bij God niet waar hij uithangt, hij loopt achter vlinders aan, noemt schapen bij hun naam: in de grotemensenwereld telt hij niet mee.

David, de achtste zoon van Isaï. En laat acht nu nét het getal van God zijn.. Op de achtste dag sloot God met Abraham een verbond, op de achtste dag wordt Aäron tot priester gewijd, op de achtste dag worden Joodse jongetjes besneden. De achtste dag staat niet op de kalender, die dag is niet van de tijd. De achtste dag is van de eeuwigheid. Acht is het getal van het nieuwe begin. van Gods nieuwe begin.

En zo heeft God de wereld weer eens op z'n kop gezet. De achtste zoon wordt koning. De flierefluiter, de kleinste, naar wie niemand gekeken heeft.

Spannende vraag zal zijn of David een koning is, die in hart en nieren herder blijft. Een koning die als een herder, gekomen is om te zoeken naar wat verloren was. Een koning die als een herder zijn schapen kent, en hen aanziet naar het hart. Een koning die het volk van God op de weg ten leven zal moeten houden.

Een koning die ons de weg wijst naar elkaar, naar ontmoeting met elkaar en zo naar ontmoeting met de Allerhoogste.

Amen